

Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Invulling provinciale taak "ontwikkeling, beheer en onderhoud recreatiegebieden" (afhandeling Motie gb Alleen samen krijgen we recreatie op de kaart)
Datum	02-07-2024
Documentnummer	UTSP-432403905-13086
Van	Stijn Boode
Telefoonnummer	+31642526667
E-mailadres	stijn.boode@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	SLO
Team	CER
Portefeuillehouder	Van Muilekom
Bijlage	1. Overzicht van samenwerkingen op het gebied van recreatie en toerisme

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

In 2022 is door de Staten de motie aangenomen, '[Alleen samen krijgen we recreatie op de kaart](#)'. De motie vraagt om met voorstellen te komen ten aanzien van de provinciale taak op het gebied van ontwikkeling, beheer en onderhoud van recreatiegebieden. In voorliggende Statenbrief wordt beschreven hoe de provinciale taak wordt ingevuld, welke samenwerkingen er in dit kader zijn en of het mogelijk wordt geacht om tot één provinciaal samenwerkingsverband te komen.

Inleiding:

In de aangenomen motie: '[Alleen samen krijgen we recreatie op de kaart](#)', wordt het college gevraagd om aan de hand van de provinciale taken voorstellen te doen voor een effectieve samenwerking tussen de provincie, alle gemeenten en andere betrokken partijen, ten behoeve van de invulling van de recreatieopgave.

Provinciale taak

De eerste vraag in de motie betreft de provinciale taak op het gebied van ontwikkeling, beheer en onderhoud van recreatiegebieden. Er is geen wettelijke taak vastgelegd op het gebied van recreatie. In de Grondwet staat vanaf 1983 in artikel 22 het volgende: "De overheid schept voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding." Dit artikel is verder niet uitgewerkt. Het is dus aan de overheid, in algemene zin, om zorg te dragen voor mogelijkheden voor de invulling van de vrije tijd, waaronder ook recreatiegebieden.

In het Omgevingswetprogramma Recreatie & Toerisme 2022-2025 (PR&T) is het beleid voor recreatie en toerisme uitgewerkt. Met de toenemende bevolkingsgroei en druk op de (recreatie)ruimte groeit het belang van de aanwezigheid van voldoende, aantrekkelijke recreatievoorzieningen.

Inmiddels is het PR&T ruim twee jaar in uitvoering en hebben er meerdere ontwikkelingen op het gebied van recreatievoorzieningen en de samenwerkingen daarin plaatsgevonden. De taken en rollen van de Omgevingsvisie en het PR&T zijn ten aanzien van recreatievoorzieningen als volgt omschreven:

- **Stimuleren en realiseren;** vanuit een regierol zorgen voor een samenhangend en evenwichtig geheel aan recreatievoorzieningen dat aansluit bij de behoefte(n) en diversiteit kent. In het creëren van aanbod is de provincie één van de spelers in het veld, naast marktpartijen, gemeenten en terrein behorende organisaties.
- **Participeren;** samen met partners zorgdragen voor ontwikkeling en beheer van bovenlokale recreatieterreinen.
- **Reguleren;** via de Omgevingsverordening de bovenlokale recreatievoorzieningen beschermen en ruimte bieden voor verdere ontwikkeling van voorzieningen.

Overzicht van taken en rollen met de samenwerkingsvormen

Onderstaande tabel geeft een samenvattend overzicht van de samenwerkingsvormen die bij deze verschillende provinciale taken en rollen horen. Vervolgens wordt een beeld geschetst hoe deze vormen van samenwerking nu functioneren.

Een meer uitgebreide en puntsgewijze toelichting op deze samenwerkingsvormen is in de bijlage bij deze Statenbrief opgenomen.

Provinciale taak	Rol Omgevingsvisie	Samenwerking	Deelnemers	Provinciale dekking
Ruimtelijke Ontwikkeling	Stimuleren en realiseren; ontwikkeling nieuw recreatiegroen	Groen Groeit Mee (GGM) (samenwerkingsprogramma)	U10, Regio Amersfoort, Utr. deel Foodvalley, waterschappen, Provincie, groene organisaties, St. N.P. Utrechtse Heuvelrug, ANWB, Fed. Utr. Particulier Grondbezit, Ver.Deltametropool,	Ja, volledig
Beheer en onderhoud	Stimuleren en realiseren en Participeren; ontwikkeling, beheer en onderhoud van recreatieve routes (wandelen, fietsen, varen)	Routebureau Utrecht (convenant)	Provincie Utrecht en alle gemeenten in de provincie	Ja, volledig
	Stimuleren en realiseren en Participeren; beheer van bovenlokale recreatieterreinen	Recreatieschap Stichtse Groenlanden (gemeenschappelijke regeling)	Provincie Utrecht en 9 gemeenten aan vooral de westkant van de provincie	Dekking aan west- kant
	Stimuleren en realiseren en Participeren; beheer van bovenlokale recreatieterreinen	Plassenschap Loosdrecht e.o. (gemeenschappelijke regeling)	Provincies Utrecht en Noord-Holland, gemeenten Stichtse Vecht en Wijdmeren	Dekking rondom de Loosdrechts e Plassen
	Participeren; beheer van bovenlokale	Recreatie om de Stad (RodS)	Prov. Utrecht , gemeenten Utrecht, Houten, IJsselstein,	Uitsluitend gemeenten

	recreatieterreinen	(beheer-overeenkomsten)	Bunnik, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten	met RodS-gebieden
Provinciale inbreng op landelijk beleid recreatie en toerisme	Stimuleren en realiseren	Landelijke Raad voor Toerisme en Recreatie– op te richten Provinciaal Platform (in oprichting)	Het provinciaal platform is nog niet opgericht. De Landelijke Raad T&R bestaat uit vertegenwoordigers van het Rijk, IPO, VNG, bedrijfsleven, kennisinstellingen en brancheorganisaties. De Raad wordt ondersteund door een bureauorganisatie, NBTC.	Ja, platform van gemeenten en provinciaal werkende partijen uit de hele provincie
Regionale Samenwerking en Marketing	Stimuleren en realiseren;	Marketing Coöperatie Regio Utrecht (MC-RU) (coöperatie)	9 Destinatie Marketing Organisaties zijn lid van de MC-RU	Ja
Regionale Samenwerking, Beheer en onderhoud	Participeren	N.P. Utrechtse Heuvelrug (stichting)	Eigenaren van natuurterreinen, gemeenten, Provincie	Regionaal
Regionale samenwerking en Marketing	Participeren	Bestuurlijk Overleg Regionaal Bureau Toerisme Heuvelrug en Vallei	Provincie en 9 gemeenten aan de Zuidoost kant, Utrechtse Heuvelrug	Regionaal
Regionale samenwerking, Beheer en onderhoud	Participeren	Coöperatie Gastvrije Randmeren (coöperatie)	16 gemeenten langs de Randmeren, waaronder Bunschoten en Eemnes	Regionaal
Regionale samenwerking en Marketing	Participeren	Groene Hart (stichting)	Provincies Zuid- en Noord-Holland en Utrecht, Gemeenten Woerden, Gouda en Alphen a/d Rijn	Regionaal

Analyse

Kijkend naar de huidige samenwerkingen is de conclusie dat er reeds een voldoende dekkend netwerk is om de vraagstukken en opgaven rond de recreatieve voorzieningen te bespreken, te organiseren en de noodzakelijke acties te ondernemen.

Provincie brede samenwerkingsverbanden

De drie samenwerkingen Groen Groeit Mee, Routebureau Utrecht en Marketing Coöperatie Regio Utrecht functioneren goed en beslaan naar ieders tevredenheid de gehele provincie. Voor het ontwikkelen van nieuwe groen- en recreatiegebieden wordt in het Programma Groen Groeit Mee gewerkt binnen een bredere samenwerking van alle Utrechtse gemeenten, de terrein beherende organisaties en maatschappelijke organisaties. De samenwerking binnen het Routebureau Utrecht is gericht op ontwikkeling, beheer en onderhoud van wandel-, fiets- en vaarroutes. Ook de samenwerking met de marketingorganisaties in de coöperatie MC-RU, is provincie breed en in hoofdzaak gericht op samenwerking in promotie en marketing. Hier ligt een dwarsverband met de bedrijven en ondernemers in de toeristische sector. Deze samenwerking biedt voor de uitwerking en uitrol van bestemmingsmanagement grote kansen.

Recreatieschappen

Voor het beheer en onderhoud van bestaande recreatiegebieden zijn er, sinds het opheffen van Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug en Vallei en het onderbrengen van Recreatieschap Vinkeveens Plassen bij Stichtse Groenlanden nog twee regionale samenwerkingen met een gemeenschappelijke regeling: het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht e.o. De uitvoering is na het opheffen van de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland belegd bij respectievelijk Staatsbosbeheer en gemeente Wijdemeren. Deze samenwerkingen zorgen ervoor dat er bovenlokale recreatiegebieden in stand worden gehouden en/of (her)ontwikkeld worden. Zoals bekend bevinden deze samenwerkingen nog in een transitiefase en hebben de inrichting van de organisatie en de financiële positie de nodige extra aandacht vanuit provincie Utrecht.

Van oudsher zijn recreatieschappen opgericht (en gereorganiseerd) om als overheden gezamenlijk zorg te dragen voor instandhouding van nabijgelegen recreatiegebieden en -voorzieningen met een regionale functie. De twee bestaande recreatieschappen beheren niet de gehele provincie. Er zijn "witte vlekken" ontstaan door de opheffing van het recreatieschap Utrechtse Heuvelrug en Vallei (UHVK). Het bestuur van UHVK heeft in 2013 besloten zichzelf per 1 januari 2018 op te heffen, omdat er geen draagvlak voor continuering meer was onder de 12 deelnemers. De recreatiegebieden en -voorzieningen worden tegenwoordig beheerd en geëxploiteerd door gemeenten of particuliere eigenaren. Dit heeft tot gevolg dat niet alle recreatiegebieden en -voorzieningen nog gratis en/of openbaar toegankelijk zijn.

Één provinciaal samenwerkingsverband

Eén overkoepelend samenwerkingsverband waarin de provincie en alle gemeenten samenwerken om (regionale) recreatiegebieden en -voorzieningen in stand te houden, te ontwikkelen en/of exploiteren is in theorie mogelijk en misschien (vanuit provinciaal perspectief) wenselijk. Dit vraagt echter dat, naast de provincie, alle 26 gemeenten zich hieraan willen committeren en hieraan willen bijdragen; ook financieel. Hier is geen draagvlak voor. De meest gehoorde argumenten zijn:

- Voorkomen van bestuurlijke drukte die inherent is aan gemeenschappelijke regelingen;
- Gebrek aan bestuurlijke en financiële solidariteit om regionale voorzieningen binnen de gehele provincie gezamenlijk in stand te houden;

We kunnen alleen op vrijwillige basis samenwerken, dit kunnen we niet afdwingen.

Landelijke samenwerking

De landelijke ontwikkeling om te komen tot een Landelijke Raad Toerisme en Recreatie en daarmee op rijksniveau aandacht te vragen voor de kansen en uitdagingen binnen dit deel van het vrijetijd domein, is aangegrepen om te gaan verkennen of er provincie breed draagvlak is voor de oprichting van een Provinciaal Platform Toerisme en Recreatie. Deze verkenning is reeds ambtelijk gestart. Het opzetten van dit platform past goed bij de invulling waar de motie om vraagt. Juist de brede samenwerking vanuit de 'triple helix'-gedachte (overheden, onderwijs/onderzoek, ondernemers/branches) biedt kansen voor recreatie en toerisme. Zowel richting de nieuwe Landelijke Raad Toerisme en Recreatie als voor de eigen behoefte in de provincie. Hierin kan ook ruimte worden ingeruimd voor vraagstukken van beheer en onderhoud. Bestaande provinciale samenwerkingen en netwerken, zoals beschreven in de bijlage bij deze Statenbrief, kunnen hieraan een bijdrage geven en van leren.

De uitkomsten van deze verkenning naar een Provinciaal Platform Toerisme en Recreatie zullen in een later stadium aan u worden voorgelegd.

Conclusie

Uit voorgaande blijkt dat er diverse samenwerkingsverbanden zijn op het gebied van recreatie (en toerisme). Alle samenwerkingen dienen een specifiek doel en richten zich op een bepaald gebied of een bepaald thema. De provinciale rol en betrokkenheid verschilt per samenwerkingsverband. Als provincie vervullen we geen centrale regierol, maar stimuleren en ondersteunen we waar nodig. Met name voor het openbaar toegankelijk houden van de recreatiegebieden en -voorzieningen voor een zo breed mogelijk publiek is deze ondersteuning essentieel.

Vervolgprocedure / voortgang:

Met de voorliggende Statenbrief beschouwen wij motie gb 'Alleen samen krijgen we recreatie op de kaart' als afgedaan.

In het najaar van 2024 gaan we starten met het opstellen van een nieuw Omgevingswetprogramma Recreatie en Toerisme (PR&T) 2026-2029. Bij de voorbereiding en kaderstelling van het nieuwe PR&T zullen de gestelde doelen, de realisatie ervan en de rol van de samenwerkingsverbanden hierin, tegen het licht worden gehouden.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Bijlage 1

Overzicht samenwerkingen op het gebied van recreatie en toerisme

In deze bijlage is per samenwerkingsvorm die in de tabel in de Statenbrief is opgenomen een toelichting gegeven. Hierin is de volgorde van de samenwerkingen gelijk aan die in de tabel in de Statenbrief.

Achtereenvolgens komen de volgende samenwerkingen aan bod:

1. Samenwerkingsprogramma Groen Groeit Mee
2. Routebureau Utrecht
3. Recreatieschappen: Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o.
4. Recreatie om de Stad (RodS) gebieden
5. Provinciaal Platform Toerisme en Recreatie ten behoeve van de Landelijke Raad Toerisme en Recreatie
6. Marketingcoöperatie Regio Utrecht
7. Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug
8. Bestuurlijk Overleg Regionaal Bureau Toerisme Heuvelrug en Vallei
9. Coöperatie Gastvrije Randmeren
10. Groene Hart

1. Samenwerkingsprogramma Groen Groeit Mee

Het Samenwerkingsprogramma Groen Groeit Mee (GGM) heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld als een belangrijke samenwerkingsvorm voor het ontwikkelen van nieuwe recreatieve groene gebieden. Dit programma heeft een uitgebreide samenwerking met vele participanten in het Groen Groeit Mee Pact.

GGM is een unieke samenwerking tussen de U10, de waterschappen, Regio Amersfoort, het Utrechtse deel van de Regio Foodvalley, provincie Utrecht, de groene organisaties, Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Vereniging Deltametropool, Utrechts Particulier Grondbezit en de ANWB. Er zijn hierbij nauwe relaties met andere provinciale programma's, zoals het Programma Uitvoering Provinciaal Landelijk Gebied. GGM geeft invulling aan de Rijks- en regionale ambities en doelstellingen voor de gezonde leefomgeving.

Afstemming en overleg vindt plaats in breed perspectief en moet leiden tot concrete resultaten waar een of meerdere partijen de verantwoordelijkheid in neemt. Gezamenlijk zijn de partijen binnen GGM aan de slag met het realiseren van extra (recreatief) groen in relatie tot de woningbouwopgave. Hiermee moet de rode en de groene ontwikkelingen in de provincie in balans gehouden worden. De ambitie is om samen met inwoners, beheerorganisaties, landbouw en andere partijen extra groen te realiseren en natuur en landschap te behouden en versterken. Inmiddels zijn er de nodige stappen gezet en pilots gestart om aan de gezamenlijke ambitie vorm te geven. GGM voert hierin de regie. In de afspraken is ook het beheer en onderhoud van de nieuwe gebieden een onderdeel.

2. Routebureau Utrecht

In 2018 is formeel het Routebureau Utrecht opgericht. Dit is een samenwerking die provincie breed is opgezet en waarvan alle gemeenten deelnemer zijn. Taken van het Routebureau zijn routebeheer en kwaliteitsbewaking, informatievoorziening en communicatie en het ontwikkelen van nieuwe routes voor wandelen, fietsen en varen. Om gemeenten en andere belanghebbenden te betrekken vindt geregeld bestuurlijk en ambtelijk overleg plaats. Het Routebureau is een zelfstandig opererende samenwerking, met een aantal specifieke taken voor ontwikkeling, beheer en onderhoud van recreatieve routes, en moet dit ook blijven.

3. Recreatieschappen: Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o.

Naast ontwikkeling van nieuwe groengebieden is er het beheer en onderhoud van bestaande (bovenlokale dan wel regionale) recreatiegebieden. Hierin heeft de provincie al sinds de jaren vijftig een taak gezien. Vanuit het beeld dat recreatiegebieden niet overal ontwikkeld kunnen worden en dat er destijds meer (kleine) gemeenten waren, waarmee afspraken gemaakt zijn om het beheer en onderhoud van bovenlokale recreatiegebieden gezamenlijk op te pakken (recreatieschappen). Hiermee werd ook geborgd dat de toegankelijkheid

laagdrempelig kon blijven zodat eenieder er gebruik van kon maken. Inmiddels zijn er nog slechts twee recreatieschappen over: Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht e.o.

In 2018 is het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Krommerijnstreek (UHVK) opgeheven. Aan de Zuidoost kant van de provincie is er zodoende géén samenwerking meer voor bovenlokale recreatiegebieden. Bij het opheffen van het recreatieschap UHVK zijn de bovenlokale recreatiegebieden veelal overgegaan naar terrein beherende organisaties of particuliere exploitanten. Gelijktijdig zijn de financiële banden doorgesneden, zodat de gebieden zichzelf in stand moeten houden. Invloed en sturing vanuit de provincie is hier niet meer aan de orde. De (vrije) toegankelijkheid voor alle inwoners is hierdoor niet meer overal geborgd en leidt soms tot discussies over de toegang en de aanwezige voorzieningen, zoals bij het Henschotermeer. Het provinciaal breed opzetten van recreatieschappen heeft bij de betrokken gemeenten overigens geen draagvlak.

In het kader van de exploitatie van de bovenlokale en regionale voorzieningen is eenduidig toezicht en handhaving een onderdeel van de taak van de recreatieschappen. Voor andere bovenlokale dan wel bovenregionale recreatiegebieden geldt dat de eigenaar/exploitant verantwoordelijk is voor het toezicht en handhaving. In het kader van toezicht door Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA's) in de buitengebieden bij terrein beherende organisaties is er een samenwerking die gecoördineerd wordt op provinciaal niveau.

Daarnaast is de her- en doorontwikkeling van de bestaande recreatiegebieden van belang. Vernieuwingen en aanpassingen blijven nodig. De behoefte van de bezoekers is in de loop der jaren veranderd en deze verandert nog steeds. Dat betekent dat ook de invulling van de recreatiegebieden hierin mee moet gaan. Een breed palet aan recreatieve voorzieningen geeft de mogelijkheid voor een breed publiek om te recreëren en gebruik te maken van de recreatiegebieden. Dit past binnen de provinciale taak voor recreatiegebieden. Binnen de twee bestaande recreatieschappen worden in gezamenlijkheid met de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt. Het bestuur van de schappen verzorgt de regie en sturing. De provincie is, als deelnemer, in de besturen vertegenwoordigd. De provinciale bijdrage aan de beide schappen bedraagt op dit moment bijna 2,1 miljoen euro in totaal. De uitvoeringsafspraken zijn bevestigd in overeenkomsten met de twee uitvoerende organisaties: Staatsbosbeheer (Stichtse Groenlanden) en de gemeente Wijdmeren (Plassenschap Loosdrecht).

De intensieve samenwerking rondom de stad Utrecht is een logisch gegeven omdat de druk op deze gebieden erg groot is en de individuele (buur)gemeenten dit niet alleen kunnen opvangen. In de oostflank en rond Amersfoort is er nauwelijks provinciale betrokkenheid bij recreatiegebieden. Dit is, voor zover bekend, ook nooit een discussiepunt gebleken. Beheer en onderhoud is in de gebieden waarbij de provincie geen rol speelt op een andere wijze geborgd. Vanuit de eigenaren van de recreatiegebieden komen geen vragen over beheer en onderhoud naar ons toe. Ook niet vanuit de verschillende gemeenten waar de gebieden zijn gelegen.

De conclusie is dat de recreatieschappen in de provincie een belangrijke rol vervullen in het voortbestaan en in het beheer, onderhoud en ontwikkeling van recreatiegebieden.

Nagegaan is hoe de provincies Noord- en Zuid-Holland hun rol bij het beheer en onderhoud van regionale recreatiegebieden hebben vormgegeven. Voor Noord-Holland geldt dat zij deelnemen aan vijf recreatieschappen. Net als in Utrecht betreffen de lasten niet alleen beheer en onderhoud, maar ook bedrijfsvoering van de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland. Het budget hiervoor is ruim 6 miljoen euro. Daarnaast maken de schappen gebruik van provincie subsidies voor specifieke onderdelen. In Zuid-Holland heeft de provincie nog een beperkte relatie met de verschillende recreatieschappen. De provinciale uitvoeringsorganisatie die de schappen ondersteunde is enkele jaren geleden overgedragen aan Staatsbosbeheer. De boekjaarsubsidie wordt in 2025 afgebouwd naar nul en vervangen door een nieuwe subsidieregeling voor beheer, onderhoud, toezicht en handhaving van bovenlokale recreatiegebieden (groter dan 100 ha.) een provinciale bijdrage kan worden gevraagd van maximaal 40% en afhankelijk van het beschikbare budget. Het totale budget van de Provincie Zuid-Holland bedraagt ongeveer 6,5 miljoen.

4. Programma Recreatie om de Stad

Naast recreatieschappen geldt voor enkele bovenlokale recreatiegebieden nog een andere samenwerkingsvorm. Dit zijn de gebieden die gerealiseerd zijn onder het Programma Recreatie om de Stad (RodS). Binnen RodS zijn afspraken gemaakt over bovenlokale recreatiegebieden rondom de stad Utrecht. Daarbij zijn gebieden overgedragen aan het recreatieschap en aan terrein beherende organisaties. Voor vier van deze gebieden, deel Noorderpark, Bos Nieuw-Wulven, deel IJsselbos en gebied nabij Haarzuilens, is een losse beheerovereenkomst gesloten tussen de beheerders/eigenaren, de provincie en de vier gemeenten Utrecht, De Bilt, Houten en IJsselstein.

In de afgelopen vijf jaar is het niet gelukt om extra inkomsten te genereren om de beheerbijdrage van de provincie en gemeenten te verminderen. Zonder de financiële steun zullen de gebieden afgeschaald worden met waarschijnlijk een beperkte recreatieve betekenis. Het is dus van belang deze overeenkomst over te laten gaan in een andere samenwerking. Hier moet de komende jaren een oplossing voor worden gevonden. Hierbij kijken we ook naar de ontwikkelingen die voortvloeien uit GGM. De provinciale bijdrage voor deze beheerovereenkomst bedraagt jaarlijks 300.000 euro.

5. Landelijke Raad voor Recreatie en Toerisme – oprichting van een Provinciaal Platform

Op landelijk niveau wordt op het gebied van het vrijetijdsdomein gesproken over het oprichten van een Landelijke Raad voor Toerisme en Recreatie. Met deze Landelijke Raad wordt verbinding gelegd tussen de verschillende ministeries, de branche- en belangenorganisaties voor toerisme en recreatie, andere overheden en onderzoek/onderwijs. Op dit moment is beleidsvorming voor vrijetijdsbesteding, toerisme en recreatie bij het Rijk verdeeld over vijf departementen. Vanuit deze versnippering en de daarmee weggevallen aandacht op landelijk niveau is er geen samenhang en totaalbeeld voor de sector. Een beleidskader op landelijk niveau is er niet. Een beleidskader wordt gemist om richting te geven aan de ontwikkeling van de vrijetijdssector en om te kunnen afstemmen met andere beleidsvelden.

Het oprichten van een Landelijke Raad is een nieuwe ontwikkeling waarbij de provincies, binnen IPO-verband, worden gezien als belangrijke regisseur en spreekbuis op regionaal/provinciaal niveau. Om de op te richten Landelijke Raad te kunnen ondersteunen is een samenwerkingsvorm nodig op provinciaal niveau. Met daarin een vertegenwoordiging van gemeenten, terrein beherende organisaties, markt- en branchepartijen en andere instituten en betrokkenen (onderwijs en onderzoek). Dit betreft een samenwerking van afstemming en overleg over het ophalen van de belangrijkste onderwerpen op het gebied van de recreatie, toerisme en vrijetijdsbesteding, waaronder ook ontwikkeling, beheer en onderhoud van recreatiegebieden.

Ook de provincie Utrecht gaat daarvoor het netwerk mobiliseren en een plek geven om de gesprekken over de ontwikkelingen binnen de vrijetijdssector te kunnen aangaan. De landelijke ontwikkeling wordt aangegrepen om te verkennen of er provinciebreed draagvlak is voor de oprichting van een Provinciaal Platform.

6. Marketing Coöperatie Regio Utrecht (MC-RU)

Voor kennisontwikkeling en bestemmingsmanagement van toeristen en recreanten zijn de bestemming- en marketingorganisaties (DMO's) in onze provincie belangrijke partners. Binnen onze provincie hebben wij kunnen bevorderen dat de bestaande samenwerking nu een robuustere vorm heeft gekregen. De verschillende DMO's in de provincie hebben zich in 2023 verenigd in een coöperatie, Marketing Coöperatie Regio Utrecht (MC-RU). Wij ondersteunen dit initiatief en verwachten dat de samenwerking uiteindelijk de hele provincie dekt. De provincie is geen deelnemer in dit samenwerkingsverband, maar wel een belangrijke gesprekspartner. Met het subsidie-instrumentarium ondersteunen we deze samenwerking en komen we gezamenlijk tot afspraken op provinciaal niveau. Hierin wordt de netwerkgedachte, zoals in de motie gedeut, op dit vlak al vormgegeven.

7. Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH)

Bij het opheffen van het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Krommerijnstreek is aansluiting en samenwerking gezocht bij de Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH) en bij het Regionaal Bureau voor Toerisme Utrechtse Heuvelrug en Vallei (RBT Heuvelrug en Vallei).

De NPUH speelt een rol om de samenwerking tussen stakeholders in het Nationaal Park en de gehele Utrechtse Heuvelrug te stimuleren en te faciliteren. De NPUH houdt nog een regeling van het voormalig recreatieschap UHK in stand: "boomveiligheid bij het bomenbeheer voor landgoedeigenaren". Er wordt, met name door landgoedeigenaren, overlast ervaren van bezoekers. De regeling boomveiligheid betekent voor eigenaren een ontlasting voor het recreatief gebruik van de landgoederen voor het gebruik van de paden in de bossen.

8. Bestuurlijk Overleg van het Regionaal Bureau Toerisme Heuvelrug en Vallei

Het Bestuurlijk Overleg van Regionaal Bureau Toerisme Heuvelrug en Vallei is onlangs omgevormd tot een bredere samenwerking over de volle breedte van het vrijetijd domein. Deze samenwerking kan worden ingezet voor het bestuurlijk gesprek over de vrijetijdsbestedingen op de Heuvelrug. Op de Heuvelrug zijn zorgen over het recreatief gebruik en de druk op de natuur. Dit vraagt om nadere afstemming. Zonering van de recreatiemogelijkheden in de natuur kan hierbij een hulpmiddel zijn. Stappen worden hiervoor gezet. Ook de discussie over de bovenlokale recreatiegebieden op de Heuvelrug kunnen met de gemeenten in dit overleg besproken worden.

9. Coöperatie Gastvrije Randmeren

Het Eemmeer is een bovenlokaal recreatiegebied, met name ook op het vlak van waterrecreatie. Door de verbeterde waterkwaliteit is de groei van waterplanten explosief gestegen, die de bevaarbaarheid van het meer belemmert. Deze situatie beperkt zich niet alleen tot het Eemmeer, maar speelt bij meer Randmeren en is daarmee provincie overschrijdend. De samenwerking Gastvrije Randmeren, waarin vanuit de provincie Utrecht de gemeenten Eemnes en Bunschoten participeren, verzorgt en coördineert de werkzaamheden om de bevaarbaarheid voor recreatief gebruik te verbeteren.

Binnen dit verband wordt in gezamenlijkheid opgetrokken met de provincies Flevoland, Gelderland en Noord-Holland. De provincie Utrecht is geen formele deelnemer aan de coöperatie, maar wel nauw betrokken bij de opzet van de plannen en ondersteunt de hieruit voortvloeiende activiteiten.

10. Groene Hart

Vanuit de samenwerking tussen de gemeenten Alphen aan de Rijn, Gouda en Woerden (AGW-gemeenten) is er gestart met een netwerksamenwerking voor de vrijetijdsbesteding nieuwe stijl in het Groene Hart. Hierin wordt er samen gewerkt met de betrokken gemeenten en meerdere provincies (Zuid- en Noord-Holland). De samenwerking beoogt om recreatie en toerisme als kwaliteitsversterker ten dienste te laten staan en bij te laten dragen aan de grotere maatschappelijke NOVEX-opgaven waarvoor het Groene Hart aan de lat staat. Deze samenwerking staat nog in de kinderschoenen.